

KANUN

VETERİNER HİZMETLERİ, BİTKİ SAĞLIĞI, GIDA VE YEM KANUNUNDA

DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

Kanun No. 6589**Kabul Tarihi: 28/1/2015**

MADDE 1 – 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununa 10 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“İslah amaçlı yetiştirici birlikleri

MADDE 10/A – (1) Hayvan gen kaynaklarının korunması, araştırılması, tespiti, ıslahı, geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve pazarlanması konularında faaliyet göstermek amacıyla gerçek veya tüzel kişi yetiştiriciler tarafından, tüzel kişiliği haiz ve özel hukuk hükümlerine tabi ıslah amaçlı yetiştirici birliği kurulabilir.

(2) Islah amaçlı yetiştirici birliği, koyun ve keçi türlerinde müştereken, diğer hayvan cinslerinde ise aynı türden hayvana veya arılı kovana sahip en az yedi yetiştiricinin bir araya gelmesiyle kurulur. İl düzeyinde ıslah amacına yönelik aynı türden yalnızca bir birlik kurulabilir. Kurucu üyelerce hazırlanıp imzalanan ve Bakanlık tarafından yayımlanan tip ana sözleşmeye aykırı hükümler içermeyen ana sözleşme Bakanlık il müdürlüğüne verilir. Birliğin kuruluşuna izin verilmesi hâlinde ana sözleşme, kurucu üyelerin başvurusu üzerine birliğin bulunduğu yer ticaret siciline tescil ve ilan olunur. Birlik, ticaret siciline tescil ile tüzel kişilik kazanır ve tescilden itibaren üç ay içinde ilk genel kurul toplantısını yapar. İlk toplantıda birlik asıl üye sayısının yönetim ve denetleme kurullarını oluşturacak sayının altında olduğunun tespiti hâlinde, toplantı tarihinden itibaren bir ay içinde ikinci genel kurul toplantısı yapılır. Bu toplantıda da yeterli asıl üye sayısına ulaşamaması hâlinde birlik, Bakanlık il müdürlüğünün onayı ile dağılır. Birlikler, ihtiyaç duyulan yerlerde Bakanlığın izniyle şube veya irtibat bürosu açabilir; birliğin görevlerini yürütmek üzere ihtiyaç duyduğu sayıda personel çalıştırabilir.

(3) Ana sözleşmede aşağıda belirtilen hususlara yer verilir:

- a) Birliğin adı, amacı ve görevleri
- b) Üyeliğe ilişkin şartlar ve üyeliğin sonlandırılması
- c) Gelir, gider ve diğer mali hükümler
- ç) Sorumluluklar
- d) Yönetim, sevk ve idare
- e) Temsil ve tescil
- f) Dağılma ve tasfiye
- g) Denetim
- ğ) Diğer konular

(4) Birlikler, merkez birliği şeklinde örgütlenebilir ve faaliyet alanı ile ilgili bir merkez birliği kurabilir. Merkez birliklerinin kuruluşu ve dağılması birliklerde uygulanan esaslara tabi olmakla birlikte, kuruluş ve dağılma onayı Bakanlık tarafından verilir. Merkez birliği en az yedi il birliğinden oluşur. Merkez birliği genel kurulu, üye birliklerin asıl üye sayısına göre yönetmelikle belirlenecek oranlarda seçilecek delegelerden oluşur.

(5) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 2 – 5996 sayılı Kanuna 10 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“İslah amaçlı yetiştirici birliklerinin organları, yetki ve sorumlulukları

MADDE 10/B – (1) Birlik; aşağıda belirtilen genel kurul, yönetim kurulu ve denetleme kurulundan oluşur.

a) Genel kurul, birliği temsil eden en yetkili organdır. Genel kurul olağan ve gerektiğinde olağanüstü olarak toplanır. Olağan toplantının dört yılda bir, mali toplantının iki yılda bir yapılması zorunludur. Genel kurul, asıl üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır. Genel kurulda toplantı için gerekli çoğunluk sağlanamadığı takdirde, çoğunluk aranmaksızın en geç otuz gün içinde ikinci toplantı yapılır. Ana sözleşmede nitelikli çoğunluk gerektiren hüküm bulunmadıkça toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alınır. Birlik, yönetim kurulu kararıyla doğrudan veya denetleme kurulu, gerektiğinde tasfiye kurulu ya da asıl üyelerin en az onda birinin noter onaylı talebiyle yönetim kurulu tarafından olağanüstü genel kurul toplantısına çağrılabilir. Ancak Bakanlık, genel kurul yukarıda belirtildiği şekilde toplanamadığı takdirde veya kamu yararı ve hizmet gereklerini dikkate alarak genel kurul toplantıya çağırma yetkisine sahiptir. Genel kurul, aşağıda belirlenen yetkilerini devir ve terk edemez:

- 1) Ana sözleşmeyi değiştirmek
- 2) Yönetim kurulu ve denetleme kurulu üyeleriyle gerektiğinde tasfiye kurulunu seçmek
- 3) İşletme hesabıyla bilanço ve gerektiğinde gelir gider farkının bölüşülmesi hakkında karar almak
- 4) Yönetim kurulu ve denetleme kurulunu ibra etmek
- 5) Kanun veya ana sözleşme ile genel kurulun yetkisine bırakılmış olan konular hakkında karar vermek
- 6) Alım, satım ve kiralama hizmetlerinde takip edilecek usul ile alınacak ürünün niteliğini, azami fiyatını, satılacak ya da kiralanan ürün ve hizmetlerin asgari fiyatını belirlemek

b) Yönetim kurulu, birliğin faaliyetlerini yöneten ve birliği temsil eden icra organıdır. Yönetim kurulu, genel kurul tarafından en az beş en fazla yedi asıl ve aynı sayıda yedek üyeden oluşmak üzere, dört yıl için seçilir. Bunların ve yedeklerinin asıl üye olması şarttır. Yönetim kurulu üyeliğine seçilen tüzel kişiler, temsilcilerinin isimlerini birliğe bildirir. Yönetim kurulu üyelerine genel kurulca aylık brüt asgari ücretin iki katını geçmemek üzere belirlenen huzur hakkı ve yolluk dışında hiçbir ad altında başkaca ödeme yapılmaz. Yönetim kurulu üyelerinde aşağıdaki şartlar aranır:

1) Türk vatandaşı olmak

2) Farklı hayvan türünde başka bir birliğin yönetim kurulu üyesi olmamak

3) Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, nitelikli cinsel saldırıda bulunma, çocukların cinsel istismarı, zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmamak

c) Denetleme kurulu, genel kurul namına birliğin bütün işlem ve hesaplarını tetkik eder. Genel kurul, asıl üyeler arasından denetleme organı olarak dört yıl için üç asıl ve üç yedek üyeyi seçer. Denetleme kurulu üyelerinde, yönetim kurulu üyelerinde aranan şartlar aranır. Denetleme kurulu üyelerine genel kurulca aylık brüt asgari ücretin iki katını geçmemek üzere belirlenen huzur hakkı ve yolluk dışında hiçbir ad altında başkaca ödeme yapılmaz

(2) Üyelerin yönetim kuruluna üyelik şartlarını taşıyıp taşımadıkları, denetçiler tarafından araştırılır. Bakanlıkça yapılan denetimler sonucunda şartları taşımadıkları hâlde seçildiği veya seçilme yeterliliğini sonradan kaybettiği anlaşılanların üyelikleri yönetim kurulunca sonlandırılır.

(3) Yönetim kurulu, birliği temsil ve birlik adına imza atmaya yetkili şahısları, kararlar tespit eder ve bu kararın noterlikçe onaylanmış bir sureti, imzalarla birlikte tescil edilmek üzere Ticaret Sicili Müdürlüğüne verilir. Gerektiğinde aynı usule göre hareket edilerek imza yetkisine sahip kişiler değiştirilebilir. Mali ve birliği taahhüt altına alan konularda, birlik adına yapılacak yazışmalarda yönetim kurulu başkanı ve birliği temsile yetki verilen yönetim kurulu üyelerinden en az birisinin imzası gereklidir. Yönetim kurulu kararıyla, başkanın temsil yetkisi il birliklerinde sorumlu müdüre, merkez birliklerinde ise genel sekretere devredilebilir. Yetki devri yapılan sorumlu müdür veya genel sekreter yönetim ve denetleme kurulu üyesi olamaz.

(4) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 3 – 5996 sayılı Kanuna 10 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“İslah amaçlı yetiştirici birliklerinin görevleri

MADDE 10/C – (1) İslah amaçlı yetiştirici birlikleri aşağıda belirtilen görevleri yürütürler:

a) Üyeleri arasında dayanışmayı sağlamak

b) Üyelerin mesleki eğitimlerini sağlamak, bilgi ve becerilerini artırmak amacıyla kurs, seminer ve benzeri organizasyonları düzenlemek, eğitim çalışmaları ve araştırmalar yapmak veya yaptırmak, her türlü basılı yayım ve diğer yollarla üyeleri arasında iletişim ve haberleşmeyi sağlamak

c) Bakanlıkça merkez birliğine verilen yetkiler doğrultusunda, Bakanlığın kontrol ve denetiminde ön soy kütüğü, soy kütüğü, döl kontrolü ve/veya ıslah programları faaliyetlerini yürütmek

ç) Üyelerin hayvanlarına suni tohumlama hizmetleri vermek, suni tohumlama ile ilgili sperma ve benzeri malzemeleri temin etmek, depolamak, dağıtmak ve pazarlamak

d) Yetiştiricilerin damızlık materyal, alet ve ekipman, kaba yem, kesif yem, yem bitkileri tohumlukları ve benzeri ihtiyaçlarını sağlamak, depolamak, dağıtmak ve pazarlamak

e) Yurt içinden veya gerekli hâllerde yurt dışından sağlanan erkek ve dişi hayvan, sperma, yumurta, embriyo, larva, ana arı ya da diğer biyolojik materyali kullanarak ıslah programları ile bütünleşen her türlü faaliyet için gerekli kadro ve ekipleri oluşturmak, gerekli hâllerde sperma, yumurta, embriyo, larva, ana arı ve benzeri ıslah materyallerini üretmek için Bakanlık izniyle ya da Bakanlıktan ruhsatlı üretim merkezleri ve laboratuvarlar kurmak ve araştırma kurumlarıyla iş birliği yapmak

f) Hayvanların bakım ve beslenmesi ile ilgili her türlü girdi temini ile teknik ve idari tedbirleri almak veya aldirmek

g) Üyelerce yetiştirilen damızlık hayvanların satışını yapmak, satışlarını organize etmek, bunun için müzayede düzenlemek, fuar, sergi ve panayırılar kurmak ve kurulanlara katılmak, yarışmalar tertiplemek, ödüller vermek ve yetiştirilen ırkları tanıtmak

ğ) Yetiştiricilerin ürünlerinin değer fiyatına satışını sağlayacak her türlü pazarlama organizasyonları ve ürün işleme tesislerini kurmak, kiralamak ve işletmek

h) Hayvanlar ve işletmeleri ile ilgili her türlü sigorta hizmetlerini yapmak veya yaptırmak

ı) Kredi temini konusunda çalışmalarda bulunmak

i) Kuruluş amacı ile ilgili ihtiyaç duyulan araştırmaları yapmak veya yaptırmak

j) Hayvancılığın geliştirilmesi amacıyla gerekli tesisleri kurmak, ortak olmak, işletmek, gerektiğinde bu işler için tüm hisseleri birliğe ait olmak üzere şirket ve/veya iktisadi işletme kurmak

k) Merkez birliğinin birliğe tahsis etmiş olduğu sayıda genetik materyali temin etmek ve üye işletmelerde kullanmak veya kullandırmak

1) Kayıt sistemi ve verim kayıtları için gerekli girdileri merkez birliği aracılığı ile tedarik etmek, kullanmak ve/veya kullandırmak

m) Faaliyet alanı ile ilgili olarak üyelerinin ihtiyaçlarına yönelik iş ve işlemler ile danışmanlık ve projelendirme hizmetlerini vermek

(2) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 4 – 5996 sayılı Kanuna 10 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“İslah amaçlı yetiştirici birliklerine üyelik

MADDE 10/Ç – (1) Birlik, Bakanlıkça belirlenen kriterler doğrultusunda asgari sayıda hayvan, kovan gibi varlığa sahip kendi türünün ıslah programına ve/veya soy kütüğü sistemlerine dâhil olan asıl üyeler ile bu şartlara sahip olmayan ya da asıl üye olmaksızın birlik imkânlarından kısıtlı olarak yararlanmak isteyen aday üyelere oluşur. Aday üyeler genel kurula katılamaz ve oy kullanamaz.

(2) Asıl üyelere giriş aidatı ve yıllık aidat alınır. Giriş aidatı ve yıllık aidat Bakanlıkça belirlenen üst sınırı geçmemek kaydıyla genel kurul kararı ile tespit olunur. Ayrıca üyelere verilecek hizmetler karşılığında genel kurulca belirlenecek hizmet bedeli alınabilir. Birlikler için uygulanan giriş aidatı, yıllık aidat ve hizmet bedelleriyle ilgili hükümler merkez birlikleri için de geçerlidir.

(3) Üyelik şartları ve üyeliğin kaybedilmesi ile giriş ve yıllık aidat üst sınırları Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 5 – 5996 sayılı Kanuna 10 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“İslah amaçlı yetiştirici birliklerinin gelir ve muafiyetleri

MADDE 10/D – (1) Birliğin gelirleri, üyelerin birliğe girenken ödemiş oldukları giriş aidatları, yıllık aidatlar, hizmet bedelleri, bağış, yardım ve diğer gelirlerden oluşur.

(2) Birlik, alacaklılarına karşı tüm mal varlığı ve aktifleriyle sorumludur.

(3) Birlik, 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulan kooperatiflere sağlanan her türlü vergi ve harç muafiyetinden aynı koşullarla yararlanır.”

MADDE 6 – 5996 sayılı Kanuna 10 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“İslah amaçlı yetiştirici birliklerinin denetimi

MADDE 10/E – (1) Bakanlık, hayvan gen kaynaklarının korunması, ıslahı, geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ile pazarlanması faaliyetlerinde, ön soy kütüğü, soy kütüğü gibi kayıt işlemlerinde ve belgelendirme konularında birliklerle iş birliği ve birliklere yetki devri yapabilir. Bakanlık, birliklere teknik hizmetler ile sağlık ve eğitim hizmetleri konusunda gerektiğinde personel ile ayni ve nakdî destek verebilir, bunların bu Kanun kapsamındaki faaliyetlerini kontrol eder ve gerekli görmesi hâlinde denetler. Bakanlık, birliklerin ve merkez birliklerinin genel kurullarında temsilci bulundurulur.

(2) Bakanlık, birlikleri ve merkez birliklerini idari, mali, hukuki ve teknik yönler ile hayvan sağlığı yönünden Bakanlık müfettiş ve kontrolörleri aracılığıyla denetler. Ayrıca, denetim sonuçları Bakanlığa bildirilmek şartıyla merkez birlikleri de kendi denetleme kurulları aracılığıyla üye birliklerini denetleyebilir. Merkez birlikleri ve birlikler, denetim sonuçlarına göre bu Kanun hükümleri çerçevesinde Bakanlıkça verilen talimatlara uymak zorundadırlar.

(3) Yapılan denetimler sonucunda, merkez birliklerinin, birliklerin ve bunların iştiraklerinin yönetim kurulu üyeleri ile üst düzey yöneticilerinin, Bakanlıkça verilen talimatlar ile hukuka açıkça aykırı eylem ve işlemlerinin tespit edilmesi durumunda, Bakanlık, kamu yararı ve hizmet gerekleri dikkate alınarak gecikmesinde sakınca görülen hâllerde ileride telafisi güç veya imkânsız zararlara yol açılmasının engellenmesi amacıyla bu kişileri belirli bir süre ile görevden uzaklaştırabilir veya görevlerine tedbiren son verebilir. Bu durumda Bakanlık, bir yıl içinde olağanüstü genel kurul toplantısının yapılması için gerekli tedbirleri alır.

(4) Birliklere kredi veren kurum ve kuruluşlar, verilen kredilerin gayesine uygun olarak kullanılıp kullanılmadığını, plan ve projesine uygunluğu, teknik özellikleri ve kalite açısından denetleyebilir.

(5) Birliklerde görevli bulunanlar bu kuruluşlara ait mal, para ve para hükmündeki kâğıtları ve gizli de olsa bunlarla ilgili defter ve belgeleri istenildiğinde müfettişlere, kontrolörlere, denetimle görevlendirilen personele ve kredi kuruluşlarının denetim görevlilerine göstermek, sayılmasına ve incelenmesine yardımcı bulunmak, istenilen bilgileri gerçeğe uygun ve eksiksiz olarak vermek ve doğru beyanda bulunmakla yükümlü oldukları gibi Bakanlıkça kendilerinden istenilen her türlü bilgi, belge ve kayıtları, tanınan süre içinde tam olarak vermek zorundadır.

(6) Yönetim kurulu üyeleri ve birlik çalışanları, kendi kusurlarından ileri gelen zararlardan sorumludurlar. Bunlar, suç teşkil eden fiil ve hareketleri ile birliğin para ve malları, bilanço, tutanak, rapor ve başka evrak, defter ve belgeleri üzerinde işledikleri suçlardan dolayı kamu görevlisi gibi cezalandırılır.

(7) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 7 – 5996 sayılı Kanuna 10 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“İslah amaçlı yetiştirici birliklerinin dağılması ve tasfiyesi

MADDE 10/F – (1) Birlik; ana sözleşme gereğince, genel kurul kararıyla, iflasın açılmasıyla, birlik asıl üye sayısının, yönetim ve denetim kurullarını oluşturacak sayının altına düşmesi hâllerinde Bakanlık il müdürlüğünün onayı ile dağılır. Kuruluş amacına ulaşma imkânının kalmadığının Bakanlıkça tespiti hâlinde ise Bakanlık ilgili genel müdürlüğünün onayı ile dağılır.

(2) Birliklerin dağılması, Ticaret Siciline tescil ile ilan ettirilir.

(3) İslah amaçlı yetiştirici birliklerinin kuruluşu, organları, çalışma usul ve esasları ile dağılma ve tasfiyesine ilişkin olarak bu Kanunda hüküm bulunmayan hâllerde Kooperatifler Kanunu hükümleri uygulanır.”

MADDE 8 – 5996 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin altıncı fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 9 – 5996 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Mevcut ıslah amaçlı hayvan yetiştirici birliklerinin uyumu

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte kurulu bulunan ıslah amaçlı hayvan yetiştirici birlikleri ile merkez birlikleri, faaliyetlerine devam eder. Ancak bu birlikler ve merkez birlikleri, ana sözleşmelerini Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenen usul ve esaslara uygun hâle getirmek zorundadırlar. Birlikler dokuz ay içinde, merkez birlikleri ise on iki ay içinde ana sözleşmelerini yönetmelikle uyumlu hâle getirmedikleri takdirde kendiliğinden dağılmış sayılırlar.”

MADDE 10 – Bu Kanun 7/11/2014 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 11 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

16/2/2015